

CO RAFYA

Genel Lise (haftalık 2, yıllık toplam 74 ders saati)

DERS: GENEL CO RAFYA

Kategori - YÖRE ve BÖLGE, FİZİKSEL KİMLİKLER , İKİMLİK ve TOPLUMSAL ORTAM KİMLİKLER

G R

11. sınıfa ait plan programının esas temelleri 1. seviyeye ait İKİMLİK ve DOĞA, 3. ve 5. sınıflara ve 2. seviyenin 6. sınıfına ait olan sınıfsal ilişkileri korumaktadır. 11. sınıf genel lisesinin Co rafia plan programı o ya taki çocuklara uygun bir şekilde düzenlenmiştir. 11. sınıflara ait plan programının esas temelleri bilim alanlarına dayandırılmıştır, yani metodoloji, örgütlenme ve ders içeriğindeki öğrencinin yönlendirme ve değerlendirme yolunda kolaylıklar sağlar. Neticede sonuç olarak öğrenci bilgilendirerek, kendi becerilerini, ifade vermesini, tutumunu ve değerlendirmesini kolaylıkla yapabilir.

UZAK HEDEFLER

11. sınıfta Coğrafya dersinin plan programının hedefleri:

- Coğrafyanın bilim kolu olarak **önemini** geli tirmek. Yerküre ve uzay, yerküre ekli, büyüklü ü, yerkürenin kendi ve Güneşin eksenine etrafındaki hareketlerini, yerküre yüzeyinin grafiksel gösterimini, yerküre kabunun yapılarını, atmosfer, hidrosfer, biosfer, dünya nüfusu, yerleşme yerleri, iktisadi etkinlikler v.b gibilerini öğrenerek ele tiri ci bir mantıklı dü ünmesini geli tirmek demektir.
- Coğrafyanın bilim kolu olarak **anlamını** geli tirmek, yani yerküre ve uzay, eklin büyüklü ü, yerkürenin hareketleri, yerküre yüzeyinin grafiksel gösterilmesi, yerküre kabunun yapısı, atmosfer, hidrosfer, biosfer, dünya nüfusu, yerleşme yerleri ve iktisadi etkinlikleri demektir.
- Öğrencinin **beceri** ve **ifade** etme yoluyla plan programda ön görülmü tüm ders birimlerini daha kolay anlayıp, ilerideki hayatta kullanmasında yardımcı olmak anlamına gelir.
- Öğrenci okul yılı boyunca öğrendikleri malzemeleri her an **hazır oldu u** anlamına gelir.
- Coğrafya kitabı, harita, atlas, leksikon, televizyon ve film programları gibi kaynaklarının kullanılmasını bilmelidir.

GENEL VE ÖZEL HEDEFLER

• Bilgi açısını dan

Konseptler, kavramlar ve yöntemler

- Yerküre ve uzay, ekli ve büyüklü ü, yerkürenin hareketleri, haritada onun grafiksel gösterilmesi, rölyef, hava küre, su küre, bitki ve hayvanat alemi, dünya nüfusu, yerleşme yerleri ve iktisadi özellikleri hakkında bilgiler.
- Coğrafya – fiziksel ve toplumsal – ekonomi bilgileri bir araya getirerek öğrencinin düşünme ve yaratıcı özelliklere sahip ettirmek.

- **Anlama açısı ndan**

- Yerküre ve Uzayın meydana gelmesini ve durumunu, Yerkürenin şeklini, büyüklüğünü ve hareketlerini, Yerküre yüzeyinin haritada grafiksel gösterilmesini, Yerküre kabuğunun grafiksel gösterilişi, Yerküre kabuğunun yapıları, rölyefi, havaküre, suküre, bitki ve hayvanat alemini, nüfusu, yerleşme yerlerini ve iktisadi özelliklerini.
- Coğrafya fiziksel ve toplumsal ekonomi bilgileri bir araya getirerek öğrencinin düşünme ve yaratıcı özelliklerine sahip olması .
Fiziksel ve toplumsal faaliyetlerin ortaklaşa özellikleri, insanolu doğanın olan etkisini, iktisadi, siyasi, sosyal ve dini özellikler.

- **Uygulama açısı ndan**

- Fiziksel ve toplumsal özelliklerini daha iyi anlayabilmeleri için çeşitli harita, diyagram, grafik örneklerini v.b. kullanılması .
- Fiziksel ve toplumsal özelliklerini istatistik verilere göre harita, diyagram, grafik örneklerini v.b. kullanılması .

- **Analiz açısı ndan**

- Fiziksel ve toplumsal özelliklerinin elde ettiğimiz belgeleri karşılayarak analiz etmek.

- **Değerlendirme açısı ndan**

- Günümüzde fiziksel ve toplumsal özelliklerimizin yaşadığımız ortamımızın kirlenmesi, içecek su noksanlığı, toprak kayması, doğal felaketler, dünya nüfusunun hızlı artışı, açlık sorunu, dünyamızda iktisadi farklı gelişmesi v.b.

- **Tutum ve değerler açısı ndan**

- Sembollerin, resimlerin, grafiklerini, tablolarını, diyagram ve haritayı kullanarak değerlendirmeyi geliştirmek.
- Harita, grafik, resim ve tabloları okuma özelliği.
- Coğrafya'ya ait terminoloji sözcüklerin kullanılması .

BECERLER

- Harita iaretlerinin farketmelerini ve okumasını , ölçe in kullanmasını , harita içindeki objeler arasında mesafeleri tayin etme, harita iaretlerini ve renkleme metodun kullanılması ,
- Plan programla ön görülmü grafikon, diyagram, tablo, harita ve ekı llerin okunmasını nsa lanmasını ,
- Çe itli ölçekli haritalar önünde deniz yüksekliklerin tayin edilmesi ve gösterilmesi,
- Çe itli ekiller yaparak, onlarla rölyef ekillerini, grafikonları , diyagramları v.b. ki bununla iklim, suküre gibi özellikleri de kapsamaktadır.
- Yerkürede yerle me yerlerini ve dünya nüfusununda ılı ını ö renmek,
- Grafikon ve harita yardımı yla dünya nüfusunu, yerle me yerlerini ve iktisadi özelliklerini ö renmek,
- Ara tırma ve izleme sonucu olarak sözlü, yazılı , tablo, grafikon, harita v.b. ekilde göstermek,
- Ya am ortamdaki olumsuz görüntüleri ele tirme gücüne sahip olmak.

PLANLA TIRILMI PLAN PROGRAM ÇER KLER

Kategoriler	Alt kategoriler	DERS SAYISI	%
YER ve ALAN	YERKÜRE ve UZAY	4+2	8,57
F Z KSELS STEMLER	L TOSFER	10+4	20,0
	ATMOSFER	8+4	17,14
	HIDROSFER	6+2	11,43
ORTAM ve TOPLUM	B OSFER	3+1	5,71
	YA AMORTAMI	1+1	2,86
NSAN SİSTEMLER	NSAN ve ÇEVRES	1+1	2,86
	NSAN ve TOPLUM	3+1	5,71
	YERLE ME YERLER	2+1	4,28
	NSAN ve FAALİYETLER	11+4	21,42
	TOPLAM	49+21	100

KATEGOR LER	ALT KATEGOR LER	DERS ÇER KLER	KAZANIMLAR	DERSLER ARASI İ L K
YER ve ALAN	YERKÜRE ve UZAY	- Co rafia, bilim kolu olarak, ara tırması ve ayrı lması Uzay, Güne sistemi, Yerküre, ekli, büyüklü ü ve hareketleri Harita ve küre	- Ö renci co rafiyanın bilim kolu olarak önemini ve di er derslerle olan ba lantı ları anlamak - Co rafiyanın ayrı lmasını ö renmek - Uzayın, Güne sisteminin ve Yerkürenin meydana gelmesini ö renmek - Yerkürenin elipsoid, geoid ve apoid ekillerini fark etmek - Yerküre hareketlerini ö renmek - Yerküre ölçeklerini göstermek - Harita ölçeklerini ve içindikilerini farketmek - Harita projeksiyonlarını ve onların kullanımını ö renmek - Haritada rölyefin gösterme yöntemlerini ö renmek.	Jeoloji, Jeofizik, Astronomi, Fizik, İ ktisadi, Sosyoloji

F Z KSEL S STEMLER	L TOSFER	- Yerküre yapı lı 1, kabu u, kütleler, mineraller, jeokronoloji Rölyef ve rölyef ekiller, volkanlar, depremler, rölyefin insana olan etkisi	- Yerküre kabu u ve küreleri - Yerkürenin Ta küresi Litosfer - Yerküre kabu unun kimyasal yapı sı - Kütleler, meydana gelmeleri ve çe itleri - Yerküre kabu undaki en önemli jeokronoloji safhaları - Rölyef ve ona etki eden kuvetler - Endogen kuvetleri, onları n etkileri - altı nda meydana gelen rölyef ekil leri - Ekzogen kuvetleri, onları n etkileri - Altı nda meydana gelen rölyef ekiller - Deprem olayları ve meydana gelmeleri - Volkanlar ve çe itleri - Rölyefin insan üzerinde olan etkisi	Jeoloji, Kimya, Fizik, Jeofizik, Geomorfoloji, Seizmoloji
-----------------------	----------	--	---	--

	ATMOSFER	<ul style="list-style-type: none"> - Zaman ve iklim, atmosfer ve onun yapı sı , atmosferde su, iklim tipleri, iklim de i iklikleri, iklimin insana olan etkisi 	<ul style="list-style-type: none"> - Atmosferin önemi ve yapı sı - Atmosferin en önemli küreleri - Atmosferdeki enerji olayları ve kaynakları - Atmosferin kirlenmesini etki eden sebepler - Atmosferde havanın hareketi Sıcaklı ın grafiksel gösterili i - Zaman ve iklim - Hava nemlili i ve meydana gelmesi - Yerkürede genel iklim tipleri 	<p>Meteoroloji, Klimatoloji, Astronomi, Kimya, Fizik, Biyoloji</p>
	HIDROSFERA	<ul style="list-style-type: none"> - Sular \ do ada suyun hareketi su zenginli i, okyanuslar, kı tadaki sular, suyun toplum geli mesindeki önemi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Yerkürede su zenginli i ve yayılı ı , - Do ada suyun hareketi. Dünya okyanusunun fiziksel ve kimyasal özellikleri. Suların do adaki hareketleri. Irmaklar ve onların genel özellikleri. Buzullar ve onların meydana gelmeleri. çecek sular ve onların noksanlı ı . Suyun toplumsal iktisadi geli medeki önemi. 	<p>Hidroloji, Jeoloji, Hidrojeoloji Meteoroloji, Klimatoloji, Biyoloji, Kimya, Fizik.</p>

	BIOSFER	Bitki ve hayvanat alemi, onların coğrafyasal yayılışı ve önemi. Toprak, onların meydana gelmeleri, tipleri ve yayılışları.	Bitki aleminin iklim kuşaklarına göre yayılışı. En önemli ekosistemler. Bitki ve hayvanat aleminin coğrafyasal yayılışına etki eden faktörler. İnsanın bitki ve hayvanat aleminin yayılışındaki etkisi. Toprak oluşumunu etkileyen faktörler. Genel toprak tipleri. Toprakın önemi ve kullanımı.	Pedoloji, Jeoloji, Klimatoloji, Biyoloji, Fizik, Kimya.
Ortam ve Toplum	İnsan yaşam ortamı, Doğal tehlikeler	Doğa toplum yaşam ortamı gibi, doğal tehlikeler.	Doğa ve toplum arasındaki bağlantılar. Toplumun yaşam ortamına olan olumsuz etkiler. Doğal ortamın korunması için alınacak tedbirler. Genel doğal tehlikeler.	Jeoloji, Geomorfoloji, Jeofizik, Biyoloji, İktisat, Demografi.
İnsani sistemler	İnsan ve ekümen	Yerkürede nüfus sayısı ve yayılışı	Yerkürenin gelişiminde nüfus sayısının grafiksel ve sayısal gösterilmesi, Ekümen, subekümen ve anekümen kavramları. Dünya halkı, yapıları, yaşayışları ve yayılışı.	Demografi, Tarih, Arkeoloji, Sosyoloji.

	İnsan İlişkileri ve Alanları	Dünya nüfusu, göçmeler, coğrafya yayılımı, nüfus siyaseti.	Demografi özellikleri, Halk strüktürü, Göçmeler ve sebepleri, Göçme çeşitleri, Doğal artış ve iktisadi gelişmeler arasındaki ilişkiler, Devletin önemi ve nüfus siyaseti.	Demografi, Tarih, Arkeoloji, sosyoloji, iktisadi, vb.
	YAŞAM ORTAMLARI	Yaşam ortamının anlamı, fonksiyonları ve çeşitleri, yaşam ortamının modernleşmesi.	Fonksiyonlarına göre yaşam ortamlarının çeşitleri, Köy ve kent yaşam ortamları, Modern yaşam ortamları, Modern yaşam ortamlarının pozitif ve negatif yönleri, Dünyada nüfus sayısı ile en kalabalık kentleri.	Yaşam ortamının coğrafyası, İktisadi, Sosyoloji, Demografi.

	NSAN ve FAAL YETLER	İktisad, iktisadi etkinlikler, tarımcılık, endüstri, ulaşım, ticaret, turizm.	<p>İktisad nedir ve onun etkinlikleri, İktisad etkinliklerin derecelendirilmesi, İktisadın gelişmesine etki eden faktörler, etki eden faktörler,</p> <p>Tarımcılık nedir ve onun kolları, Tarımcılık ve onun kolları, Tahıl bitkilerinin dünyadaki en büyük üreticileri, Endüstri nedir ve onun gelişmesine etki eden faktörler, İktisadi gelişimde endüstrinin önemi ve rolü, Dünyada endüstrinin gelişmesi, Enerji, enerjinin kaynakları ve enerjinin önemi, Dünyada en büyük gelişmesi, Dünyanın en büyük petrol, kömür, yeraltı gazı ve enerji üreticileri, Ulaşım nedir ve onun gelişmesini etki eden faktörler, Kara, tren, su ve hava yollarının pozitif ve negatif yönleri, Ticaret nedir ve ticaretin iktisadi gelişmedeki önemi, Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasında ticaretin aynı seviyede olmamasının sebepleri,</p>	İktisad, Tarım, Coğrafya, Teknoloji, Jeoloji.
--	------------------------	---	--	---

CO RAFYA

Sosyal Bilimler Lisesi (haftalık 2, yıllık toplam 70 ders saati)

DERS: KOSOVA VE ÇEVRESİNDEKİ BÖLGELER
KATEGORİ : BÖLGE

GİRİŞ

11. sınıfın fen bilimleri plan programı, ikinci derece atomik yapı temellerini tanıtmaktadır, yani 6. 7. ve 9. sınıfların uygulamalarında bir araya getirilmiştir. Söz konusu plan program öğrenciyi (FİZİKSEL ORTAMIN) jeoloji yapısını, rölyef şekilleri, iklim, sular, toprak, bitki ve hayvanat alemi), İNSAN ORTAMIN (dünya nüfusu, yerleşme yerleri ve iktisadi etkinlikler) ve Kosova'nın BÖLGESEL İLE YÖNETİM SİYASATI bilgileri öngörülmüştür.

Coğrafya plan programının esas fiziksel amacı ve insani özellikleri arasında bağlantılı olarak, büyük doğal harikaları, bölgeler ve aralarındaki bağlantıları kapsamaktadır. Onun **amacı** öğrenciyi okul yılları içinde bilgilendirerek kendi **yeteneğini, ifadesini, tutum ve değerlerini** geliştirmesidir. 11. sınıfın fen bilimleri plan programı öğrencilerin yaş seviyelerine göre uygulanmıştır. Kosova topraklarına ait coğrafya ise onların yaşadıkları bölgeleri, doğal özelliklerini, nüfusu, etkinlikleri, yerleşme yerlerini v.b. bilgileri verecektir.

UZAK HEDEFLER

Kosova toprakları na ait ders birimlerinde ö renci, o rafya durumunu, do al özellikleri (jeoloji yapı sı , rölyef, iklim, sular, bitki ve hayvanat alemi), insani özellikleri: nüfusu, yerle me yerleri ve iktisadi etkinlikler) ile ilgili **bilgilendirilmelidir**.

Ö renci toplum ile do a arası nda farkları , özellikleri ve ortak noktaları **anlamalı dı r**.

Ö rencinin özel durumlarda bilgilerin toplaması nda, i lemesinde ve kullanması nda **beceri ve çalı ma alı kanlı ı m** geli tirme.

Kazandı ı bilgileri, becerileri ve ifadeyi kullanarak HAZIR OLMANIN özelli ini geli tirmek.

Kitapları n, haritaları n, atlasları n, ansiklopedilerin, televizyondaki e itim programları n ve di er kaynakları kullanarak ö renci kendi yetene ini ve de erlendirmesini geli tirmek.

GENEL VE ÖZEL HEDEFLER

• Bilgi açısı ndan

- Konseptler

- Kanı tlar

Kosova toprakları nı n co rafya özellikleri (do al, toplumsal, iktisadi ve siyasi).

• Anlama açısı ndan

- Kanı tlar

- Konseptler

Kosova ve çevresindeki bölgelerin özellikleri (do a özellikleri, toplumsal, iktisadi ve siyasi özellikler)

Kosova toprakları nda istatistik belgelere dayanarak çe itli grafikon, diyagram özel haritaları n kullanması nı istatistik belgelere dayanarak harita, diyagram, grafikon v.b. çizilmesi.

Uygulama açısı ndan

- Kosova toprakları nda istatistik belgelere dayanarak çe itli grafikon, diyagram özel haritaları n kullanması nı
- statistik belgelere dayanarak harita, diyagram, grafikon v.b. çizilmesi.

• Analiz açısı ndan

- Kosova toprakları nı n geli mesinde do al, toplumsal ve siyasi faktörlerin etkileri
- Do al ve toplumsal faktörlerin etkileri altı nda Kosova toprakları nda toplumun ve iktisadı n geli mesi.

• De erlendirme açısı ndan

- Kosova toprakları nda iktisadı n dü ük seviyede geli mesinde do a ve toplumun etkisi
- Kosova toprakları ndaki ya am ortamları ve buradaki faaliyetler.

• Tutum ve de erler açısı ndan

- Kosova toprakları ndaki do al ve insani özellikleri, do anı n etkisi altı nda yerle me yerleri.
- nsani davranı ları ili ki kurabilen (açık, tolerant, gönüllü, ele tirici, grup ekinde çalı maya hazır olan, kitap, leksikon, ansiklopedi, internet, televizyon e itim programları , kolayca i birlik kurabilen v.b)

BECER LER

- Gereken ders birimlerine göre grafikon, diyagram, tablo, harita ve modellerin yapı lması na ve okuması na ait;
- Çe itli ölçekleri kullanarak çe itli co rafya objelerin çizilmesinde kendisine kolaylık sa lamak;
- klim, hidroloji, morfoloji, pedoloji gibi kolları için grafikon ve diyagramları n çizilmesi ve onları n okunulması ;
- nsanları n ya adı kları ortamlarda olumsuz görüntülere kar ı ele tirici olmak;
- Nüfus sayı sı , yo unlu u, do al artı , göçetmeler, iktisadi faaliyetler v.b. ilgili grafikon ve diyagramları n çizilmesi;
- Co rafya bölgelerinde meydana gelen bazı görüntüleri analize edip de erlendirmek, örne in ya am ortamı nı n kirlenmesi, topra ı n kullanması , maden filizler zenginlikleri, tatiller v.b.
- Haritada ölçekleri kullanarak co rafya objelerini çizmek
- Co rafya sözlü ünün kullanılması v.b.

PROGRAM ÇER KLER N NDA ILIMI

Kategori	Alt kategori	Ders birimleri	Arnavutlar		Sı rplar ve Karada lı lar		Bo naklar		Türkler		Hı rvatlar	
			Ders sayı sı	%	Ders sayı sı	%	Ders sayı sı	%	Ders sayı sı	%	Ders sayı sı	%
Bölge- Bölüm	Kosova ve çevresin deki bölgeler	Balkan yarı madası	2+1	4.3	2+1	4.3	2+1	4.3	2+1	4.3	2+1	4.3
		Kosova	27+10	52.9	27+10	52.9	27+10	52.9	27+10	52.9	27+10	52.9
		Arnavutluk	10+4	20.0	4+2	8.6	4+2	8.6	4+2	8.6	4+2	8.6
		Makedonya	3+1	5.7	3+1	5.7	3+1	5.7	3+1	5.7	3+1	5.7
		Sı rbistan ve Kara Da	2+1	4.3	8+3	15.7	2+1	4.3	2+1	4.3	2+1	4.3
		Yunanistan	1+1	2.9	1+1	2.9	1+1	2.9	1+1	2.9	1+1	2.9
		Bosna ve Hersek	2+1	4.3	2+1	4.3	8+3	15.7	2+1	4.3	2+1	4.3
		Hı rvatistan	1+0	1.4	1+0	1.4	1+0	1.4	1+0	1.4	7+2	12.9
		Türkiye	2+1	4.3	2+1	4.3	2+1	4.3	8+3	15.7	2+1	4.3
		Toplam	50+20	100	50+20	100	50+20	100	50+20	100	50+20	100

Plan ve programın planlanması

Kategoriler	Alt kategoriler	Ders birimleri	Ders sayısı	Toplam ders sayısı	%
Bölge ve bölümler	Kosova ve çevresinin coğrafya özellikleri	Balkan yarı madası	2+1	2+1	4.29
		Kosova			
		Coğrafya durumu ve büyüklüğü	1+0		
		Doğal özellikleri	9+3		
		Nüfusu ve yerleşme yerleri	4+2		
		Ekonomik durumu	8+3		
		Kosovanın bölümleri	5+2	27+10	52.86
		Arnavutluk			
		Coğrafya durumu ve doğal özellikleri	3+1		
		Nüfusu ve yerleşme yerleri	2+1		
		Ekonomik durumu	3+1		
		Arnavutluğun bölümleri	2+1	10+4	20.0
		<i>Arnavutluk</i> (azınlıklar için)			
			1+0		
		<i>Coğrafya durumu ve doğal</i>	1+1		

		<i>özellikleri</i> <i>Nüfusu ve yerleşme yerleri</i> <i>ktisadı</i> <i>Arnavutluk'un bölümleri</i>	1+0 1+1	(4+2)	
		Makedonya <i>Coğrafya durumu ve diğer özellikleri</i> <i>Nüfusu ve ktisadı</i> <i>Makedonya'nın bölümleri</i>	1+0 1+0 1+1	3+1	5.71
		Sırbistan ve Karadağ <i>Coğrafya durumu ve özellikleri</i> <i>Nüfusu ve ktisadı</i>	1+0 1+1	2+1	4.29
		Sırbistan ve Karadağ (Sırp ve Karadağlılar) <i>Coğrafya durumu ve diğer özellikleri</i> <i>Nüfusu ve yerleşme yerleri</i> <i>ktisadı</i> <i>Bölümler</i>	2+1 2+0 2+1 2+1	(8+3)	
		Bosna ve Hersek <i>Coğrafya durumu ve diğer özellikleri</i> <i>Nüfusu ve iktisadı</i>	1+0 1+1	2+1	4.29
		Bosna ve Hersek (Bosnaklar) <i>Coğrafya durumu ve diğer özellikleri</i> <i>Nüfusu ve yerleşme yerleri</i> <i>ktisadı</i>	2+1 2+0 2+1		

		<i>Bölümleri</i>	2+1	(8+3)	
		Hırvatistan Coğrafya durumu ve doğal özellikleri, nüfusu ve iktisadı	1+0	1+0	1.43
		Hırvatistan (Hırvatlar) Coğrafya durumu ve doğal özellikleri Nüfusu ve yerleşme yerleri İktisadı Hırvatistan bölümleri	1+0 2+1 2+0 2+1	(7+2)	
		Türkiye Coğrafya durumu ve doğal özellikleri Nüfusu ve iktisadı	1+0 1+1	2+1	4.29
		Türkiye (Türkler) Coğrafya durumu ve doğal özellikleri Nüfusu ve yerleşme yerleri İktisadı Türkiye'nin bölümleri	1+0 2+1 3+1 2+1	(8+3)	
		Toplam		50+20	100%

Uyarı : (Gösterilen ders sayısı Kosova'da ya da yan azınlıklara aittir. Arnavutlukta azınlıklar aleyhinde, Sırp ve Karadağlılar Sırbistan ve Karadağlılar için 8+3, Boşnaklar Bosna ve Hersek için 8+3, Türkler Türkiye için 8+3, Hırvatlar Hırvatistan için 7+2 ders sayısını öğrenmelidirler.

KATEGOR	ALTKATEGOR	PROGRAM ÇER KLER	KAZANIMLAR	DERSLER ARASI L K
BÖLGE	Kosova ve çevresini co rafya özellikleri	Balkan Yarı madası	- Balkan yarı madası nı n co rafya durumu ve do al özellikleri Balkan Yarı madası nda siyasi ayı rı mlar Balkan Yarı madası nı n demografi ve iktisadi özellikleri	Geopolitik. Demografi. ktisadi
		Kosova Co rafya durumu. yayı lı ı. büyüklü ü ve sını rları	Balkan yarı madsı nda Kosovanı n co rafya durumu Kosova nı n sahil ve kara arası ndaki ba lantı lar Kosova`nı n bölgesel yayı lı ı ve sını rları	Geopolitik. ktisadi. Matematik. Tarih. Sosyoloji
		Kosova`nı n do al özellikleri Jeoloji yapısı ve geli mesi Rölyefi. klimi. Suları . Toprakları . bitki ve hayvanat alemi.	Genel Jeoloji özellikleri Kütle çe itleri ve mineraller Genel rölyef ekilleri ve onları n özellikleri Rölyefin insani faaliyetlerindeki önemi ve rolü klim faktörleri ve tipleri Kosova`da iklim elemanları ve onları n etkileri Kosova`da su zenginli i Genel hidroloji özellikleri ve onları n önemi	Jeoloji Jeomorfoloji Klimatoloji Hidroloji Bioco rafya Pedoloji Fizik Kimya Biyoloji

			<p>Göl tipleri ve onların özellikleri İklim ve sularının insani faaliyetlerindeki önemi ve rolü Kosova'da toprak tipleri. Kullanımı, kirlenmesi ve kayması Kosova'da bitki ve hayvanat alemi Yayılımları ve önemi</p>	
		<p>Nüfusu ve yerleşme yerleri Nüfusun tarihsel gelişmesi Nüfus sayısı Coğrafyasal yayılımı Nüfus hareketleri Halkın yapısal durumu Göçmeler Yerleşme yerleri</p>	<p>Kosova eski yerleşme bölgesi gibi Antik Dardanların coğrafyasal yayılımı Kosova'nın tarihi boyunca etnik, kültürel, dil, din gibi karma özellikleri Arnavutların tarihi boyunca nüfus değişimine etki eden faktörler Nüfus yoğunluğu ve farklı yaşama alanları Doğal artışa etki eden faktörler Natalitet, mortalitet ve doğal artış Yaş, iktisadi, cins, din, eğitim özellikleri Halkın göçmesine etki eden faktörler Genel kent tipleri Endüstri ve köy bölgeleri arasında farklılık</p>	<p>Arkeoloji Etnoloji Tarih Sosyoloji Resim Demografi Kent planlaması Yurttaşlık</p>
		<p>İktisadi ve sosyal gelişmesinin etki eden faktörleri Tarım Ormanlık Endüstri</p>	<p>İktisadın gelişmesine etki eden doğal ve toplumsal faktörler en önemli tarım kolları ve onların gelişme seviyesi Orman zenginlikleri ve onların önemi Endüstrinin gelişmesine etki eden</p>	<p>İktisadi Sosyoloji Tarih Jeoloji</p>

	<p>Geli meye etki eden faktörler Enerji kaynakları ve mineraller Endüstri kolları . geli mesi ve yayı lı ı Ula ı m, ticaret ve turiz m</p>	<p>faktörler Kosovada endüstri geli mesi ve onun iktisadi geli mesindeki önemi Enerji kaynakları Kosova`da maden filizler zenginlikleri ve çe itleri  Kosovada en önemli endütri kolları , onları n geli mesi co rafyasal yayı lı ı  Ula ı mı n geli mesine etki eden faktörler  Ula ı m çe itleri ve onları n geli mesi  Turizmin geli mesine do a. kültür ve toplumun etkileri  Kosova`da türizm potansiyeli</p>	
	<p>Kosova nı n bölümleri</p>	<p>- Kosova`nı n bölümlere ayrı lması na ait kriterler  Kosova`nı n genel bölümleri ve onları n özellikleri (do al.nüfus ve iktisad)</p>	<p>Jeoloji Pedoloji Klimatoloji Demografi ktisadi</p>
	<p>Arnavutluk Co rafya durumu Do al özellikleri Nüfusu ktisadı Bölgesel ayı rı mı</p>	<p>Co rafya durumu Genel do al özellikleri Nüfusu Yerle me yerleri ktisadı n geli mesine do a ve toplumsal faktörlerin etkisi Genel tarı m kolları ve onları n geli mesi Endüstrinin geli mesine etki eden faktörler Ula ı m.çe itleri ve geli mesi Enerji kaynakları Maden filizleri ve çe itleri</p>	<p>Jeoloji Pedoloji Klimatoloji Demografi Hidroloji Tarih Sosyoloji ktisad</p>

			Endüstri kolları ve yayı lı 1 Arnavutlu un turizm potansiyeli Arnavutlu un bölgeleri ve onların özellikleri Arnavutlu un administrativ ayrı lı 1	
		<i>Arnavutluk</i> <i>Azı nlı klar için</i> <i>Co rafya durumu</i> <i>Do al özellikleri</i> <i>Nüfusu</i> <i>Yerle me yerleri</i> <i>ktisadı ve bölgesel ayrı mı</i>	Co rafya durumu ve özellikleri Genel do al özellikleri Nifusu ve yerle me yerleri ktisadı özellikleri Bölgesel ayrı rı m ve onların özellikleri	Jeoloji Geopolitik Klimatoloji Demografi Hidroloji Tarih Sosyoloji ktisad
		Makedonya Co rafya durumu Do al özellikleri Nüfusu ktisadı ve bölümlere ayrı lması	- Co rafya durumu ve özellikleri - Genel do al özellikleri - Nüfuru halk strüktürü ve yerle me yerleri - ktisad özellikleri - Makedonya bölümleri ve onların özellikleri	Jeoloji Pedoloji Klimatoloji Demografi Hidroloji Tarih ktisadi
		Sı rbistan ve Kara Da Co rafya durumu Do al özellikleri Nüfusu ve iktisadı	- Co rafya durummu ve do al özellikleri Nüfusu ve iktisadi özellikleri Siyasi ayrı rı m ve örgütlenme	Jeoloji Klimatoloji Demografi Tarih ktisadi
		<i>Sı rbistan ve Kara Da</i> <i>Sı rplar ve karada lı lar</i> <i>Co rafya durumu</i> <i>Do al özellikleri</i>	- Ülkenin co rafya durumu - Ülkenin do al özellikleri - Sı rbistan ve Kara Da halkı - Ülkenin yerle me yerleri	Jeoloji Klimatoloji Demografi Hidroloji

		<i>Nüfusu İktisadi ve bölgesel ayrı lı</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Ülkenin iktisadi geli mesinde do a ve toplumsal faktörlerin etkileri - Genel tarı m kolları ve onları n geli me seviyesi - Ülkenin enerji kaynakları - Maden filizler zenginlikleri ve onları n kullanması - Endüstri kolları ve onları n geli mesi - Genel ula ı m kolları ve turizmin geli me seviyesi 	Tarih İktisad
		Yunanistan Co rafya durumu Do al özellikleri Nüfusu ve iktisadı	- Co rafya durumu ve do al özellikleri Yunanistan halkı strüktürü ve kültürel seviye geli mesi İktisad geli mesi deniz ula ı mı ve türizim	Tarih Demografi İktisad Geopolitik
		Bosna ve Hersek Co rafya durumu Do al özellikleri Nüfusu ve iktisadı	- Co rafya durumu ve do al özellikleri Bosna Hersek halkı ve iktisadı Siyasi ayı rı m ve örgütlenme	Tarih Demografi İktisad Geopolitik
		<i>Bosna ve Hersek Bo nyaklar Co rafya durumu Do al özellikleri Nüfusu İktisadi ve bölümlere ayrılı ı</i>	- Co rafya durumu Do al özellikleri Nüfusu Bosna ve Hersek`in yerle me yerleri ve onları n özellikleri İktisadı n geli mesinde do a ve toplumun etkileri Tarı m kolları ve geli me seviyesi Maden filizler zenginlikleri ve onları n	Jeoloji Klimatoloji Demografi Hidroloji Tarih İktisad

			<p>üretimi Endüstri kolları ve yayı lı 1 Genel ula 1 m kolları</p>	
		<p>Hırvatistan Coğrafya durumu ve doğal özellikleri Nüfusu ve iktisadı</p>	<p>- Coğrafya durumu ve doğal özellikleri Hırvatistan halkı ve strüktürü İktisad gelişmesindeniz ula 1 m ve turizm</p>	<p>Tarih Demografi İktisad Geopolitik</p>
		<p><i>Hırvatistan</i> <i>Hırvatlar Coğrafya</i> <i>durumu</i> <i>Doğal özellikleri</i> <i>Nüfusu</i> <i>İktisadı ve bölüm ayrımı</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ülkenin coğrafya durumu - Doğal özellikleri - Hırvatistan nüfusu ve yerleşme yerleri - İktisadın gelişmesinde doğaya ve toplumsal faktörlerin etkileri - Genel ticaret kolları ve onların gelişme seviyesi - Enerji kaynakları - Maden filizler zenginlikleri ve onların üretimleri - Genel endüstri kolları ve onların yayı lı 1 - Ulaşım kolları ve turizmin gelişme seviyesi 	<p>Jeoloji Klimatoloji Demografi Hidroloji Tarih İktisad</p>
		<p>Türkiye Coğrafya durumu Doğal özellikleri Nüfusu İktisadı</p>	<p>Türkiyenin coğrafya durumu ve doğal özellikleri Türkiye nüfusu halk strüktürü ve kültürel gelişme seviyesi Türkiye iktisadı özellikleri ve gelişme seviyesi deniz ula 1 m ve turizm</p>	<p>Tarih Demografi İktisad Geopolitik</p>

		<i>Türkiye Türkler Coğrafya durumu Doğal özellikleri Nüfusu İktisadi</i>	Türkiye'nin coğrafya durumu Türkiye'nin doğal özellikleri Türkiye'nin nüfusu ve yerleşme yerleri Türkiye'nin iktisadi gelişmesinde doğal ve toplumsal faktörlerin etkileri Türkiye'nin genel ticaret kolları ve onların gelişme seviyesi Türkiye'nin enerji kaynakları Türkiye'deki maden filizler zenginlikleri ve üretimi Türkiye'nin genel endüstri kolları ve onların yaygınlığı Türkiye'de ulaşım Türkiye'de turizm	Jeoloji Klimatoloji Demografi Hidroloji Tarih İktisad

CO RAFYA

Dil A 1 rlı klı Liseler (haftalık 2, yıllık toplam 74 ders saati)

DERS: GENEL CO RAFYA

KATEGOR - YER ve ALAN, FİZİKSEL STEMLER , İNSANLARIN STEMLERİ, YAŞAM ORTAMI ve TOPLUM

GİRİŞ

11. sınıfa ait plan programının esas temelleri 1. seviyeye ait İNSAN ve DOĞA, 3. ve 5. sınıflar ve 2. seviyenin 6. sınıfına ait olan sınıfla ilgili konuları kapsamaktadır. 11. sınıf genel lisesinin Coğrafya plan programı o kadar ki çocuklara uygun bir şekilde düzenlenmiştir. 11. sınıflara ait plan programının esas temelleri bilim alanlarına dayanır, yani metodoloji, örgütlenme ve ders içerikleri öğrenciyi yönlendirme ve değerlendirme yolunda kolaylıkla yapılabilir. Neticede sonuç olarak öğrenci bilgilendirilerek, kendi yeteneğini ifade vermesini, tutumunu ve değerlendirmesini kolaylıkla yapabilir.

UZAK HEDEFLER

11. sınıf Coğrafya dersinin plan programının hedefleri

- Coğrafyanın bilim kolu olarak önemini geliştirmek. Yerküre ve uzay, yerküre ekli, büyüklüğü, yerkürenin kendi ve güneşin eksenine etrafındaki hareketlerini, yerküre yüzeyinin grafiksel gösterimini, yerküre kabuğunun yapısını, atmosfer, hidrosfer, biosfer, dünya nüfusu, yerleşme yerleri, iktisadi etkinlikler v.b gibilerini öğrenerek eleştirel bir mantıkla düşüncesini geliştirmek demektir.

- Coğrafya'nın bilim kolu olarak **anlamını** geliştirmek, yani yerküre ve uzay, ekil büyüklüğü, yerkürenin hareketleri, yerküre yüzeyinin grafiksel gösterilişi, yerküre kabuğunun yapısı, atmosfer, hidrosfer, biosfer, dünya nüfusu, yerleşme yerleri ve iktisadi etkinlikleri demektir.
- Öğrencinin **beceri** ve **ifade** etme yoluyla plan programda ön görülmüş tüm ders birimlerini daha kolay anlayıp, ilerideki hayatta kullanması için yardımcı olmak anlamına gelir.
- Öğrenci öğrenim yılı boyunca öğrendikleri malzemeleri her an **hazır oldu** anlamına gelir.
- Coğrafya kitabı, harita, atlas, leksikon, televizyon eğitim programları gibi kaynaklarının kullanmasını bilmelidir.

GENEL VE ÖZEL HEDEFLER

- **Bilgi açısından**

- **Konseptler, kavramlar ve yöntemler**

- Yerküre ve uzay, ekil ve büyüklüğü, yerkürenin hareketli i, haritada onun grafiksel gösterilişi rölyef, hava küre, su küre, bitki ve hayvanat alemi, dünya nüfusu, yerleşme yerleri ve iktisadi özellikleri hakkında bilgiler.
    - Coğrafya – fiziksel ve toplumsal – ekonomi bilgileri bir araya getirerek öğrencinin düşünme ve yaratıcı özelliğe sahip olması .

- **Anlama açısından**

- Yerküre ve Uzayın meydana gelmesini ve durumunu, Yerkürenin eklini, büyüklüğünü ve hareketlerini, Yerküre yüzeyinin haritada grafiksel gösterilmesini, Yerküre kabuğunun grafiksel gösterilişi, Yerküre kabuğunun yapıları, rölyefi, havaküre, su küre, bitki ve hayvanat alemini, nüfusu, yerleşme yerlerini ve iktisadi özelliklerini.
    - Coğrafya fiziksel ve toplumsal ekonomi bilgileri bir araya getirerek öğrencinin düşünme ve yaratıcı özelliğe sahip olması .
Fiziksel ve toplumsal faaliyetlerin ortaklaşa özellikleri, insanla doğanın olan etkisini, iktisadi, siyasi, sosyal ve dini özellikler.

- **Uygulama açısı ndan**

- Fiziksel ve toplumsal özelliklerini daha iyi anlayabilmeleri için çeşitli harita, diyagram, grafikon tekniklerini v.b. kullanılması .
- Fiziksel ve toplumsal özelliklerini istatistik verilere göre harita, diyagram, grafikon, tekniklerin v.b. kullanılmesi

- **Analiz açısı ndan**

- Fiziksel ve toplumsal özelliklerinin elde ettiğimiz belgeleri kıyaslayarak analiz etmek.

- **Değerlendirme açısı ndan**

- Günümüzde fiziksel ve toplumsal özellikler insanların yaşam ortamını kirlenmesi, içecek su noksanlığı, toprak kayması, doğal felaketler, dünya nüfusunun hızlı artışı, açlık sorunu, dünyamızda iktisadın farklı gelişmesi v.b.

- **Tutum ve değerlendirme açısı ndan**

- Sembollerin, resimlerin, grafikonların, tabloların, diyagram ve haritayı kullanarak değerlendirmeyi geliştirmek.
- Harita, grafikon, resim ve tabloların okuma özelliği.
- Coğrafya'ya ait terminoloji sözcüklerin kullanılması .

BECERİLER

- Harita işaretlerinin farketmelerini ve okumasını, ölçeğin kullanmasını, harita içindeki objeler arasındaki mesafeleri tayin etmesini, harita işaretlerini ve renkleme metodunun kullanmasını,
- Plan programla ön görülmüş grafikon, diyagram, tablo, harita ve tekniklerin okunmasını sağlanmasını,
- Çeşitli ölçekli haritalar önünde deniz yüksekliklerin tayin edilmesi ve gösterilmesi,
- Çeşitli teknikler yaparak, onlarla rölyef tekniklerini, grafikonları, diyagramları v.b. ki bununla iklim, suküre gibi özellikleri de kapsamaktadır,
- Yerkürede yerleşme yerlerini ve dünya nüfusunun dağılımını öğrenmek,
- Grafikon ve harita yardımıyla dünya nüfusunu, yerleşme yerlerini ve iktisadi özelliklerini öğrenmek,
- Araştırma ve izleme sonucu olarak sözlü, yazılı, tablo, grafikon, harita v.b. tekniklerle göstermek,
- Yaşam ortamdaki olumsuz görüntüleri eleştirme gücüne sahip olmak.

PLANLA TIRILMI PLAN PROGRAM ÇER KLER

KATEGOR LER	ALT KATEGOR LER	DERS SAYISI	%
YER ve ALAN	YERKÜRE ve UZAY	4+1	7,14
F Z KSELS STEMLER	L TOSFER	6+2	11.43
	ATMOSFER	4+2	8.56
	H DROSFER	3+1	5.71
	B OSFER	1+0	1.43
	TOPRAKLAR	1+0	1.43
ORTAM ve TOPLUM	Ya am ortamı	1+1	2.86

NSAN SİSTEMLER	NSAN ve ÇEVRES	3+1	5.71
	NSAN ve TOPLUM	3+1	5,71
	YERLE ME YERLER	2+1	4,29
	ÇEVRE ORGAN ZASYONU	4+2	8.57
	NSAN ve FAALİYETLER	18+5	32.86
	ORTAM ve TOPLUM	2+1	4.29
	TOPLAM	52+18	100

KATEGOR LER	ALT KATEGOR LER	PROGRAM ÇER KLER	KAZANIMLAR	DERSLERARASI L K
YER ve ALAN	YERKÜRE ve UZAY	- Co rafya, bilim kolu olarak, ara tırması ve ayrılması Uzay, Güne sistemi, Yerküre, ekli, büyüklü ü ve hareketleri Harita ve küre	- Ö renci co rafyanı n bilim kolu olarak önemini ve di er derslerle olan ba lantı ları anlamak Co rafya`nı n ayrılması nı ö renmek Uzayı n, Güne sisteminin ve Yerküre nin meydana gelmesini ö renmek Yerkürenin elipsoid, geoid ve apoid ekillerini fark etmek Yerküre hareketlerini ö renmek Yerküre ölçeklerini göstermek Harita ölçeklerini ve içindekilerini farketmek Harita projeksiyonları nı ve onları n kullanı mı nı ö renmek Haritada rölyefin gösterme yöntemlerini ö renmek.	Jeoloji, Jeofizik, Astronomi, Fizik, ktisadi, Sosyoloji

F Z KSEL S STEMLER	L TOSFER	- Yerküre yapı lı 1, kabu u, kütleler, mineraller, jeokronoloji Rölyef ve rölyef ekiller, volkanlar, depremler, rölyefin insani olan etkisi	-Yerküre kabu u ve küreleri Yerkürenin Ta küresi Litosfer Yerküre kabu unun kimyasal yapı sı Kütleler, meydana gelmeleri ve Çe itleri Yerküre kabu undaki en önemli jeokronoloji safhaları Rölyef ve ona etki eden kuvvetler Endogen kuvvetleri, onları n etkileri altı nda meydana gelen rölyef ekil leri Ekzogen kuvvetleri, onları n etkileri Altı nda meydana gelen rölyef ekiller Deprem olayları ve meydana gelmeleri Volkanlar ve çe itleri Rölyefin insani üzerinde olan etkisi	Jeoloji, Kimya, Fizik, Jeofizik, Jeomorfoloji, Seizmoloji
-----------------------	----------	--	--	--

	ATMOSFER	- Zaman ve iklim, atmosfer ve onun yapı sı , atmosferde su, iklim tipleri, iklim de i iklikleri, iklimin insani olan etkisi	Atmosferin önemi ve yapı sı Atmosferin en önemli küreleri Atmosferdeki enerji olayları ve kaynakları Atmosferin kirlenmesini etki eden sebepler Atmosferde havanın hareketi Sıcaklığının grafiksel gösterili i Zaman ve iklim Hava nemlili i ve meydana gelmesi Yerkürede genel iklim tipleri	Meteoroloji, Klimatoloji, Astronomi, Kimya, Fizik, Biyoloji
	HIDROSFERA	- Sular \ do ada suyun hareketi su zenginli i, okyanuslar, kı tadaki sular, suyun toplum gelişmesindeki önemi.	Yerkürede su zenginli i ve yayılı lı , Do ada suyun hareketi. Dünya okyanusunun fiziksel ve kimyasal özellikleri. Sularının do adaki hareketleri. Irmaklar ve onların genel özellikleri. Buzullar ve onların meydana gelmeleri. çecek sular ve onların noksanlı lı . Suyun toplumsal iktisadi gelişmedeki önemi.	Hidroloji, Jeoloji, Hidrojeoloji Meteoroloji, Klimatoloji, Biyoloji, Kimya, Fizik.

	BIOSFER	Bitki ve hayvanat alemi, onların coğrafyasal yayılışı ve önemi. Toprak, onların meydana gelmeleri, tipleri ve yayılışları.	Bitki aleminin iklim kuşaklarına göre yayılışı. En önemli ekosistemler. Bitki ve hayvanat aleminin coğrafyasal yayılışına etki eden faktörler. İnsanın bitki ve hayvanat aleminin yayılışındaki etkisi. Toprak oluşumunu etkileyen faktörler. Genel toprak tipleri. Toprakın önemi ve kullanımı.	Pedoloji, Jeoloji, Klimatoloji, Biyoloji, Fizik, Kimya.
Ortam ve Toplum	İnsan yaşam ortamı, Doğal tehlikeler	Doğal toplum yaşam ortamı gibi, doğal tehlikeler.	Doğal ve toplum arasındaki bağlantılar. Toplumun yaşam ortamına olan olumsuz etkiler. Doğal ortamın korunması için alınacak tedbirler. Genel doğal tehlikeler.	Jeoloji, Jeomorfoloji, Jeofizik, Biyoloji, İktisat, Demografi.
İnsani sistemleri	İnsan ve ekumen	Yerkürede nüfus sayısı ve yayılışı	Yerkürenin gelişiminde nüfus sayısını grafiksel ve sayısal gösterimi, Ekumen, subekumen ve anekumen kavramları. Dünya halkı, yapıları, yoğunluğu ve yayılışı.	Demografi, Tarih, Arkeoloji, Sosyoloji.

	İnsan İlişkileri ve Alanları	Dünya nüfusu, göçmeler, coğrafya yayınlı, nüfus siyaseti.	Demografi özellikleri, Halk strüktürü, Göçler ve sebepleri, Göç etme çeşitleri, Do al artı ve iktisadi gelişmeler arasındaki ilişkiler, Devletin önemi ve nüfus siyaseti.	Demografi, Tarih, Arkeoloji, sosyoloji, iktisadi, tı b.
	YA AM ORTAMLARI	Ya am ortamının anlamı, fonksiyonları ve çeşitleri, ya am ortamının modernleşmesi.	Fonksiyonlarına göre ya am ortamlarının çeşitleri, Köy ve kent ya am ortamları, Modern ya am ortamları, Modern ya am ortamlarının pozitif ve negatif yönleri, Dünyada nüfus sayı sı ile en kalabalık kentleri.	Yerleşme ortamı coğrafyası, İktisadi, Sosyoloji, Demografi.

	NSAN ve FAAL YETLER	İktisad, iktisadi etkinlikler, tarımcılık, endüstri, ulaşım, ticaret, turizm.	<p>İktisad nedir ve onun etkinlikleri, İktisad etkinliklerin derecelendirilmesi, İktisadın gelişmesine etki eden faktörler, etki eden faktörler,</p> <p>Tarımcılık nedir ve onun kolları, Tarımcılık ve onun kolları, Tahıl bitkilerinin dünyadaki en büyük üreticileri, Endüstri ve onun gelişmesine etki eden faktörler nedir İktisadi gelişimde endüstrinin önemi ve rolü, Dünyada endüstrinin gelişmesi, Enerji, enerjinin kaynakları ve enerjinin önemi, Dünyada en büyük gelişmesi, Dünyanın en büyük petrol, kömür, yeraltı gazı ve enerji üreticileri, Ulaşım nedir ve onun gelişmesini etki eden faktörler, Kara, tren, su ve hava yollarının pozitif ve negatif yönleri, Ticaret nedir ve ticaretin iktisadi gelişmede önemi, Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasında ticaretin aynı seviyede olmamasının sebepleri, Turizm nedir ve onun gelişmesini etki eden faktörler,</p>	İktisad, Tarım, Coğrafya, Teknoloji, Jeoloji.
--	---------------------	---	---	---

CO RAFYA

Fen Liseleri (haftalık 2, yıllık toplam 74 ders saati)

**DERS: DÜNYANIN BÖLGESEL CO RAFYASI
KATEGOR – BÖLGELER**

G R

11. sınıfa ait plan programının esas temelleri 2. seviyenin 7. ve 8. sınıflarına ait olan ders içerikleriyle sınıflı ki korunmaktadır. 11. sınıfa Co rafia plan programının temel konuları kı ta, bölge ve ülkeler üzerine yapı lı r. 11. sınıflara ait plan programının esas temelleri bilim alanlarına ve bölge konseptlerine dayanır, yanı ö retim yöntemleri, örgütleme ve dersin içerikleri ö renciyi yönlendirme ve de erlendirme yolunda kolaylık sa lar. Neticede sonuç olarak ö renci bilgilendirerek, kendi becerilerini, ifade vermesini, tutumunu ve de erlendirmesini kolaylıkla yapabilir.

UZAK HEDEFLER

11. sınıfa Co rafia dersinin plan programının hedefleri

- Ö rencinin co rafyanın bilim kolu olarak **önemini** geli tirmek. Yerküre ve uzay, yerküre ekli, büyüklü ü, yerkürenin kendi ve Güne in ekseni etrafındaki hareketlerini, yerküre yüzeyinin grafiksel gösterimini, yerküre kabununun yapı lı mını, atmosfer, hidrosfer, biosfer, dünya nüfusu, yerleşme yerleri, iktisadi etkinlikler v.b gibilerini ö renerek ele tirici bir mantıkla dü ünmesini geli tirmek demektir.
- Ö rencinin co rafyanın bilim kolu olarak **anlamını** geli tirmek, yani yerküre ve uzay, ekli büyüklü ü, yerkürenin hareketleri, yerküre yüzeyinin grafiksel gösterilmesi, yerküre kabununun yapı sı, atmosfer, hidrosfer, biosfer, dünya nüfusu, yerleşme yerleri ve iktisadi etkinlikleri demektir.

- Ö rencinin **beceri** ve **ifade** etme yoluyla plan programda ön görülmü tüm ders birimlerini daha kolay anlayıp, ilerideki hayatta kullanması nda yardımcı olmak anlamına gelir.
- Ö renci okul yılı boyunca öğrendikleri malzemeleri her an **hazır oldu** u anlamına gelir.
- Coğrafya kitabı, harita, atlas, leksikon, televizyon eğitim programları gibi kaynaklarının kullanmasını bilmelidir.

GENEL VE ÖZEL HEDEFLER

• **Bilgi açısı ndan**

Konseptler, kavramlar ve yöntemler

- Yerküre ve uzay, şekli ve büyüklüğü yerkürenin hareketleri, haritada onun grafiksel gösterilmesi rölyef, hava küre, su küre, bitki ve hayvanat alemi, dünya nüfusu, yerleşme yerleri ve iktisadi özellikleri hakkında bilgiler.
- Coğrafya – fiziksel ve toplumsal – ekonomi bilgileri bir araya getirerek öğrencinin düşünme ve yaratıcı özelliğe sahip ettirmek.

• **Anlama açısı ndan**

- Yerküre ve Uzayın meydana gelmesini ve durumunu, Yerkürenin şeklini, büyüklüğünü ve hareketlerini, Yerküre yüzeyinin haritada grafiksel gösterilmesini, Yerküre kabuğunun grafiksel gösterilmesi, Yerküre kabuğunun yapıları, rölyefi, havaküre, suküre, bitki ve hayvanat alemini, nüfusu, yerleşme yerlerini ve iktisadi özelliklerini.
- Coğrafya fiziksel ve toplumsal ekonomi bilgileri bir araya getirerek öğrencinin düşünme ve yaratıcı özelliğe sahip olmak.
Fiziksel ve toplumsal faaliyetlerin ortaklaşa özellikleri, insanolu doğanın etkisini, iktisadi, siyasi, sosyal ve dini özellikler.

• **Uygulama açısı ndan**

- Fiziksel ve toplumsal özelliklerini daha iyi anlayabilmeleri için çeşitli harita, diyagram, grafik örneklerini v.b. kullanılması.
Fiziksel ve toplumsal özelliklerini istatistik verilere göre harita, diyagram grafik, örneklerin v.b. öğrenmesi

• **Analiz açısı ndan**

- Fiziksel ve toplumsal özelliklerinin elde ettiğimiz belgeleri karşılayarak analiz etmek.

- **Değerlendirme açısı ndan**

- Günümüzde fiziksel ve toplumsal özellikler unları rya am ortamını n kirlenmesi, içecek su noksanlı ı , toprak kayması , do al felaketler, dünya nüfusunun hızlı artı ı , açlık sorunu, dünyamı zda iktisadın farklı geli mesi v.b.

- **Tutum ve de er geli tirme açısı ndan**

- Sembollerin, resimlerin, grafikonları n, tabloları n, diyagram ve haritayı kullanarak de erledirmeyi geli tirmek.
- Harita, grafikon, resim ve tabloları okumak özelli i.
- Co rafya`ya ait terminoloji sözcüklerin kullanılması .

BECER LER

- Harita i retlerinin farketmelerini ve okumasını , ölçe in kullanmasını , harita içindeki objeler arasında mesafeleri tayin etmesini, harita i retlerini ve renkleme metodun kullanılması nı
- Plan programla ön görülmü grafikon, diyagram, tablo, harita ve ekilerinin okunmasını n sağlanması nı
- Çe itli ölçekli haritalar önünde deniz yüksekliklerin tayin edilmesi ve gösterilmesi
- Çe itli ekiler yaparak, onlarla rölyef ekilerini, grafikonları , diyagramları v.b. ki bununla iklim, suküre gibi özellikleri de kapsamaktadır.
- Yerkürede yerleşme yerlerini ve dünya nüfusunun dağılımını öğrenmek
- Grafikon ve harita yardımıyla dünya nüfusunu, yerleşme yerlerini ve iktisadi özelliklerini öğrenmek
- Araştırma ve izleme sonucu olarak sözlü, yazılı , tablo, grafikon, harita v.b. ekinde göstermek
- Ya am ortamdaki olumsuz görüntüleri ele tirme gücüne sahip olmak.

PLANLA TIRILMI PLAN PROGRAM ÇER KLER

KATEGOR LER	ALT KATEGOR LER	Desr sayı sı	%
KITALAR	Kı talar onları n ayrı lı 1	1+1	2.85
	Avrupa	22+11	47.14
	Asya	8+3	15.71
	Afrika	5+2	10.00
	Kuzey Amerika	6+2	11.42
	Güney Amerika	4+2	8.57
	Avustralya ve Okyanusya	1+1	2.85
	Toplam	48+22	100

Kategoriler	Alt kategoriler	Program içerikleri	Kazanımlar	Dersler arası ili ki
BÖLGE	BÖLGE, BÖLGELE MEN N ANLAMI	Kıtanın meydana gelmesi, yapısı, gelişmesi	Kıtanın meydana gelmesinde doğa ve insanın etkileri Kıtalar arası nda benzerlikler ve farklar	Jeoloji, Jeomorfoloji, Klimatoloji, İktisad, Demografi
	AVRUPA	Coğrafya durumu, Doğal özellikleri, iktisadı, halkı, bölgesel ayrılı 1, iktisadi, siyasi ve askeri topluluklar	Avrupanın diğer kıtalara göre coğrafya durumu Avrupada doğal, iktisadi ve halklar arası nda farklar ve benzerlikler Avrupanın dünyada iktisadi, kültürel ve teknoloji önemi İkinci dünya sava 1 ndan sonra Avrupanın siyasi haritası	Jeoloji, Jeomorfoloji, Klimatoloji, İktisad, Demografi, Biyoloji, Tarih, Sosyoloji
		GÜNEY AVRUPA Coğrafya durumu, doğal ve toplumsal özellikleri Balkan yarımadası, doğal ve toplumsal özellikleri, siyasi ayrı 1 m Apenin yarımadası, doğal ve iktisadi özellikleri Pirineler yarımadası, doğal ve iktisadi özellikleri	Güney Avrupanın iktisadi gelişmesi Neden Balkan yarımadası Güney Avrupanın en gelişmiş bölgesidir Kültürel zenginlikler ve uygun iklim koşullarının sayesinde dünyanın en gelişmiş turizm bölgesi Akdenizdeki sivilizasyonlar ve onların gelişmeleri Akdenizin önemi ve rolü	Jeoloji, Jeomorfoloji, Klimatoloji, İktisad, Demografi, Biyoloji, Tarih, Sosyoloji

		<p>BATI AVRUPA Do al iktisadi özellikleri ve siyasi ayrımlar</p>	<p>Batı Avrupanın gelişmesinde Atlas okyanusun önemi ve rolü Batı Avrupanın rölyefi Neden Batı Avrupada dünyanın en büyük limanları bulunmaktadı r Batı Avrupada endüstrinin gelişmesi En önemli iktisadi kolları ve onların özellikleri</p> <p>Büyük Britanya ve Fransa en büyük sömürge güçleri gibi</p>	<p>Jeoloji, Jeomorfoloji, Klimatoloji, İktisad, Demografi, Biyoloji, Tarih, Sosyoloji</p>
		<p>KUZEY AVRUPA Do al iktisadi özellikleri ve siyasi ayrımlar</p>	<p>Bölgenin gelişmesinde co rafia durumunun ve do al faktörlerin etkileri Endüstri ve endüstri kolları Kuzey Avrupa halkı ve nüfus yo unlu u</p>	<p>Jeoloji, Jeomorfoloji, Klimatoloji, İktisad, Demografi, Biyoloji, Tarih, Sosyoloji</p>
		<p>ORTA AVRUPA Do al iktisadi özellikleri ve siyasi ayrımlar</p>	<p>Orta Avrupanın gelişmesinde Tuna ve Ren ırmaklarının önemi ve rolü Orta Avrupanın do al özellikleri Orta Avrupanın iktisadi gelişmesi Almanya Avrupanın en güçlü iktisadi ülkesi gibi İsviçre ve Avusturya tanı dık turistik merkezleri gibi</p>	<p>Jeoloji, Jeomorfoloji, Klimatoloji, İktisad, Demografi, Biyoloji, Tarih, Sosyoloji</p>

		<p>DO U AVRUPA</p> <p>Do al iktisadi özellikleri ve siyasi ayrımlar</p>	<p>Do u Avrupanı n iktisadi geli mesi</p> <p>Do u Avrupanı n parçalanması na etkileyen faktörler ve kurulan yeni devletler</p> <p>Rusya`nı n en geli mi endüstri bölgeleri</p> <p>Rusya`nı n iktisadi geli mesi</p>	<p>Jeoloji,</p> <p>Jeomorfoloji,</p> <p>Klimatoloji,</p> <p>ktisad,</p> <p>Demografi,</p> <p>Biyoloji,</p> <p>Tarih,</p> <p>Sosyoloji</p>
ASYA		<p>Co rafya durumu, do al ve iktisadi özellikleri, halkı , bölgesel ayrı lı ı , iktisadi, siyasi ve askeri toplulukları</p>	<p>Asya`nı n co rafya durumu ve onun önemi</p> <p>Asya ve Avrupadaki iklim bölgelerini farkedebilmek</p> <p>Kı tadaki rölyef ekilleri, da lar, düzlükler ve yaylalar</p> <p>Asya halkı</p> <p>kinici dünya sava ı ndan sonra Asyanı n siyasi haritası</p> <p>Asya kı tası nı n dünya iktisadı nı n önemi ve yeri</p>	<p>Jeoloji,</p> <p>Jeomorfoloji,</p> <p>Klimatoloji,</p> <p>ktisad,</p> <p>Demografi,</p> <p>Biyoloji,</p> <p>Tarih,</p> <p>Sosyoloji</p>
		<p>Güneydo u Asya, do al ve toplumsal özellikleri, siyasi ayrı nı</p> <p>Do u Asya, do al ve toplumsal özellikleri, siyasi ayrı m</p>	<p>Co rafya durumu, onun önemi ve rölü</p> <p>Hindoçin yarı madası ve Malaka arhipela ı nı n do al özellikleri</p> <p>Hindoçin yarı madası nda ve Malaka arhipela ı ndaki ülkeler</p> <p>Endonezya halkı ve iktisadı</p> <p>Co rafya ve do al özellikleri</p> <p>Do u Asya iklimi, iklime etki eden faktörler</p> <p>Çin halk cumhuriyetinde tarı mcı lı k, madencilik ve di er endüstri kolları nı n geli me seviyesi</p> <p>Do u Asya nı n dünyade iktisadi yeri</p> <p>Japonyanı n dünya iktisadı ndaki yeri ve önemi</p>	<p>Jeoloji,</p> <p>Jeomorfoloji,</p> <p>klım bilgisi,</p> <p>ktisad,</p> <p>Demografi,</p> <p>Biyoloji,</p> <p>Tarih,</p> <p>Sosyoloji</p>

		<p>Güneybatı Asya, do al ve toplumsal özellikleri, siyasi ayrı m</p> <p>Güney Asya, do al ve toplumsal özellikleri, siyasi ayrı m</p>	<p>Güneybatı Asyanın co rafia durumu</p> <p>Güneybatı Asyanın iktisadi ve siyasi özellikleri</p> <p>Güneybatı Asya ülkeleri ve onlar için petrol ve yeraltı gaz zenginli inin önemi</p> <p>Güneybatı Asya halkı</p> <p>Türkiye`nin co rafia durumu, do al özellikleri ve iktisadi geli me seviyesi</p> <p>Güney Asyanın co rafia durumu ve do al özellikleri Güney Asyada muson ikliminin etkisi</p> <p>Güney Asya halkı ve siyasi özellikleri</p> <p>Hindistanın do al zenginlikleri ve iktisadi geli mesi</p>	<p>Jeoloji,</p> <p>Jeomorfoloji,</p> <p>İklim bilgisi,</p> <p>İktisad,</p> <p>Demografi,</p> <p>Biyoloji,</p> <p>Tarih,</p> <p>Sosyoloji</p>
	AFR KA	<p>Co rafia durumu, do al ve iktisadi özellikleri, halkı , bölgesel ayrı lı 1 , iktisadi ve siyasi grupla ma</p>	<p>Co rafia durumu ve do al özellikleri</p> <p>Afrika halkı ve sömürgecilik dönemi</p> <p>Afrika halkı ve onların yayılı 1</p> <p>Afrika kı tası maden filizlerle zengin fakat iktisadi bakı mından geli mesi bir kı ta</p> <p>Afrika kı tası mın bölgesel ayrı lı 1 ve onların özellikleri</p> <p>Afrika kı tası nda hokum süren iklim tipleri, bitki ve hayvanat alemi</p>	<p>Jeoloji,</p> <p>Jeomorfoloji,</p> <p>İklim bilgisi,</p> <p>İktisadi,</p> <p>Demografi,</p> <p>Biyoloji,</p> <p>Tarih,</p> <p>Sosyoloji</p>

		<p>-Kuzey Afrika, do al ve toplumsal özellikleri, siyasi ayrı m</p> <p>Orta Afrika, do al ve iktisadi özellikleri, siyasi ayrı m</p> <p>Güney Afrika, do al ve toplumsal özellikleri, siyasi ayrı m</p>	<p>Kuzey afrikalı n do al ve insani özellikleri Bölgede ırk, dil ve kültür farkları Mı sırı n co rafya durumu ve iktisadi özellikleri Kuzey Afrikalı n siyasi ayrı m</p> <p>Co rafya yayı lı ı , do al ve iklim özellikleri klim ko ulları na dayanarak bölgede tarı mcı lı ın geli me seviyesi Orta Afrika ülkeleri Zaire halkı ve iktisadi özellikleri</p> <p>Güney Afrikalı n co rafya durumu ve yayı lı ı Bölgenin do al ve insani özellikleri Güney Afrikalı n do al zenginlikleri Güney Afrika Cumhuriyeti`nin do al ve insani özellikleri</p>	<p>Jeoloji, Jeomorfoloji, klim bigisi, kdisadi, Demografi, Biyoloji, Tarih, Sosyoloji</p>
	KUZEY AMER KA	Co rafya durumu, do al ve iktisadi özellikleri, halkı , bölgesel ayrı lı ı , iktisadi ve siyasi grupasyonları	Co rafya durumu ve sahili Kuzey Amerikada hokum süren iklim tipleri, Kuzey Amerikanı n ve Avrupanı n Atlas okyanusu sahillerinin kı yaslanması Büyük okyanusu ve Atlas okyanusunda atmosfer ya ı ları n da ı lı ları Genel do al bütünlükleri ABD ve onun iktisadi geli mesi Kuzey Amerika halkı ve iktisadi özellikleri	Jeoloji, Geomorfoloji, klim bilgisi, ktisad, Demografi, Biyoloji, Tarih, Sosyoloji
		Orta Amerika, do al iktisadi özellikleri, siyasi ayrı m	Kuzey, Orta ve Güney Amerika`nı n do al ve insani özellikleri ve benzerlikleri	
	GÜNEY AMER KA	Co rafya durumu, do al ve iktisadi özellikler, halkı , bölgesel ayrı lması ,	Güney Amerika ve Afrika kı taları arası nda bitki ve hayvanat aleminin kı yaslanması	Jeoloji, Geomorfoloji,

		iktisadi ve siyasi ayrımlar	Güney Amerika ülkeleri ve onların iktisadi özellikleri Güney Amerikada en önemli üretimler ve onların yayılışı Brazil ve Arjantin'in iktisadi özellikleri ve nüfusu	klım bilgisi, ktisad, Demografi, Biyoloji, Tarih, Sosyoloji
	AVUSTRALYA ve OKYANUSYA	Avustralya ve Okyanusya	Doal, toplumsal ve iktisadi özellikleri Avustralyanın en önemli iktisad kolu Okyanustaki en önemli adalar Okyanusyanın iktisadi gelişmesi	Jeoloji, Geomorfoloji, klım bilgisi, ktisad, Demografi, Biyoloji, Tarih Sosyoloji

Ö RETİM YÖNTEMLERİ

Yöntemlerin gerçekleştirilmesi, tekniği, çeşitli sınıflarda örgütlenerek öğretmenin seçimine bırakılmıdır.

Coğrafya dersinde teori ve pratik yöntemlerini iç içe kullanılması tasfih edilir.

Yöntemlerin seçilmesinde hangi ders biriminin önemi çok büyüktür. Seçilmiş olan yöntem öğrenciye ne kadar yakın olursa başarı daha yüksek seviyede olur.

Uygun yöntem seçimi ile ders veren öğretmen hiç zorluk çekmeden başarıya ulaşabilir. Aynı zamanda öğrenciye de coğrafya dersini sevdirmiş olacaktır.

Konu materyaliyle ders esnasında her iki taraf ders birimini bütünü anlayarak başarı kaydedecek.. Burada öğretmenin konu materyali de çok önemlidir.

Eğer öğretmen belli ders birimini tek başına anlatmasını seçerse, o zaman başka yöntemler seçmelidir. Öğretmen tüm konsantrasyonunu, anlatmasını ve göstermesini öğrencilerin ne kadar fazla bilgilendirmesi için seferber olmalıdır. Öğrenciler ise bireysel, çift ve grup halinde çalışmalarını yapabilirler. Bu arada çeşitli yöntemler de kullanılabilir, ezberleme, ikisimli gündem, biliyorum* istiyorum ve biliyorum * öğreniyorum, Ven diyagramı , sorunların çözülmesiyle ilgili konular v.b.

CO RAFYADERS N NÇALI MA EK LLER

Dünyanın bölgesel co rafia ders programında çe itli çalı ma ekillerle kar ı la abiliriz

- bireysel
- çift
- gruplar
- tüm sı nı fla v.b.

DE ERLEND RME YÖNTEMLER

Öngörölmü plan programını ne kadar daha yüksek seviyede gerçekte tirilmesini istersek o zaman ö renciyi devamlı de erlendirmesi yapı lmalı dır. Bununla ilgili ö rencide gerçekte açı bakı larını da uyandı rmak gerekir. Bu nedenle bir ö renciyi ne kadar daha sık de erlendirme, notlama yapı lırsa, ba arı daha yüksek seviyede olur.

DE ERLEND RME

De erlendirmede istenen

- Ayan ders birimlerini
- Ö renciyi motive etmek
- Ö renci becerilerinin bilmesini
- Ö rencilerin real istemleri ve uygun ders teknoloji yöntemi

De erlendirme temelleri

- Ne konu uyorsun, Ne yazı yorsun, Ö renciler ne yapıyorlar.

De erlendirme araçları

Okulda ders veren  retmen de erlendirmeyi yapabilmesi için bir çok araç kullanabilir

- gözlem
- kendini de erlendirme
- pratik çalı malara ait yazı lı rapor
- szli ifade
- yazı lı ifade
- kontrol ka ı tları
- dosya (kendi de erlendirmesi)
objektiv kriterlere dayanan testler
- bilgi testi
  - bir çok seçenekler arası nda do ru cevabı bulması
  - kı sa ve ayan cevaplar
  - aı k ve seilmi cevaplar v.b.

De erlendirme bölümleri

Kontrol etmek, rne in bilir (ne ba ardı n) ve  renci ne bilmiyor (ne ba aramadı)

- lmek, her kontrol edilen llr.
-  retmen  renciye notlara onu aynı zamanda de erlendirir yada cezalandırır.

De erlendirme kategorileri

- kurucusu
- te his eden
- toplayıcı (testler)
- motive etme

Kazanım seviyesi

Okul yılı sonunda her öğrenci elde ettiği bilgilere dayanarak belli bir kazanç seviyesine ulaşır

- pek iyi (en yüksek seviye)
- iyi (yüksek seviye)
- orta (orta seviye)
- yeter (sınırlı seviye) ve
- yetmez (geçersiz seviye)

Kaynakça ve ders araç ve gereçlerin kullanımı

- Sıfır kitabı
- Dergiler
- Küre
- Atlas
- Çeşitli haritalar
- Broşürler
- Gazete, profesyonel dergiler ve okul dergileri
- Resimler, posterler, diyagramlar, tablolar, grafikler v.b.
- Filmler ve video kasetler
- Bilgisayar programları , internet, CD v.b.

Ders araç ve gereçleri

1. Ders kitapları
2. Çalışma defteri
3. Coğrafya atlası
4. Meteoroloji araçları , kütle örnekleri
5. Harita, Küre
6. Bilgisayar kaynakları v.b.

